

Tor Billgren
Bokhållaregatan 33
211 56 MALMÖ

tor.billgren@gmail.com
0739-393167

STIPENDIERAPPORT

2012-03-27

Hiertanämndens kansli
Inger Willebrand
Lavendelvägen 1
277 31 KIVIK

Stipendiet (SEK 15000) användes för att bekosta resa till och uppehälle i Sydafrika och Zimbabwe för att undersöka hur de respektive ländernas hbt-organisationer arbetar, och huruvida Sydafrikas progressiva lagstiftning på området kan "spilla över" grannländerna. Avresa skedde den 24 december 2011, hemkomst den 18 januari 2012.

Resa

Sträcka	Färdmedel	Anmärkning
Malmö – Köpenhamn	Tåg	
Köpenhamn – Johannesburg	Flyg	
Johannesburg – Bulawayo	Hyrbil	Via Botswana p.g.a. av att den gränsen är mindre belastad
Bulawayo – Johannesburg	Hyrbil	
Johannesburg – Kapstaden	Flyg	
Kapstaden – Köpenhamn	Flyg	
Köpenhamn – Malmö	Tåg	

I Bulawayo (Zimbabwe) besökte jag **Sexual Rights Centre** (SRC) och intervjuade **Mojalifa Mokoale** (program manager), och hade mer informella samtal med **Busi Ndlovu KaBhebhe** (kontorschef). Jag fick även kontakt med ungdomspolitikern och hbt-aktivisten **Telent Bhekimpilo Nyathie** (anonymisera honom om denna text publiceras på Internet eller på annat sätt görs offentlig), som greps och trakasserades av polisen under min vistelse i staden. De då rådande omständigheterna gjorde att jag inte kunde intervju honom, men jag genomförde senare en intervju via mail. Erfarenheterna i Bulawayo ledde till en artikel som publicerades på Sydsvenskans kulturuppslag den 19 februari 2012 ("Landet vid regnbågens slut", se bilaga).

I Kapstaden besökte jag organisationen **Health 4 Men**, som jobbar med sex- och hivupplysning i kåkstäderna som omger staden, miljöer som traditionellt är extremt homofientliga. Jag intervjuade bland annat **Anderson Ntsangani**, och jag intresserade mig särskilt för hur organisationen arbetar mot s.k. *shebeens*, (township-barer). Organisationen hade vid mitt besök identifierat ett 30-tal gay-vänliga shebeens, vilket vittnar om ett mycket lyckat attityd-förändringsarbete.

Länkar

Sexual Rights Centre, Bulawayo
<http://www.sexualrightscentre.com>

Health For Men, Kapstaden
<http://www.health4men.co.za>

Ukwazana, Health 4 Men, Facebook
<http://www.facebook.com/groups/249253298477550>

Verifikationer

Kostnad	Belopp	Belopp i SEK ¹	Kvitto ²
Hyrbil Johannesburg – Bulawayo t.o.r. (inkl extraavgifter för registrering och GPS etc)	EUR 379	3661	1
	ZAR 1525	1357	2
Bränsle	USD 62	446	3
	ZAR 416	370	4
Gränsavgift Botswana	ZAR 180	160	5
Gränsavgift Zimbabwe	USD 51,20	368	6
Logi på vägen mellan Bulawayo och Johannesburg	ZAR 1550	1380	7
Logi Bulawayo	USD 300	2157	8
Flyg Johannesburg – Kapstaden	ZAR 1032	918	9
Logi Kapstaden	ZAR 5400	4806	10 ³
Total		SEK 15623	

¹ Följande växelkurser har använts: ZAR 1 = SEK 0,89; USD 1 = SEK 7,19; 1 EUR = SEK 9,66

² Ibland förekommer namnet Dr Erik O. Alexandersson på kvitton och fakturor. Det är min make och – i det här sammanhanget – chaufför.

³ Datumangivelsen ”Jan 31-8” uppe till höger ska utläsas som *31 december 2011 – 8 januari 2012*

Svar på SIDA:s frågor

1. Har resan bidragit till en väsentlig kunskapsökning om det aktuella landet och utvecklingens drivkrafter?

Ja, i högsta grad. I både Bulawayo och Kapstaden var det tydligt att det konkreta arbetet måste skötas av människor ur den lokala befolkningen. Arbetet handlar mycket om attitydförändringar och då är det viktigt att allmänheten kan identifiera sig med aktivisterna.

2. Har resan bidragit till väsentlig kunskapsökning om internationellt utvecklingssamarbete?

Ja. Ekonomiska medel kan gärna komma utifrån, men markarbetet måste utföras av människor från platsen. Strategier och utbildning måste ske utifrån djup kunskap om de lokala förhållandena vad gäller kultur, historia, ekonomi, hierarkier och traditioner.

3. Har stipendiet bidragit till ökat eller bibehållet intresse för det aktuella landets utveckling?

Jag har redan planerat nya resor till både Zimbabwe och Sydafrika.

4. Har resan bidragit till ökat eller bibehållet intresse för utvecklingsfrågor och internationellt utvecklingssamarbete?

På flera sätt:

a.) Frågan om utvecklingsarbetet är djupt komplex, men debatten reduceras ofta till politiska slagord och slentrianmässiga ståndpunkter. Jag vill verka för ett meningsfullt, adekvat och effektivt utvecklingsarbete.

b.) Jag har länge varit engagerad i frågor om hbt-personers rättigheter, främst i Sverige. Just nu är det dock den internationella arenan som är mest angelägen, särskilt Afrika, där attityderna mot homosexualitet ofta är extremt negativa. Även i ett land som Botswana, som ofta framställs som kontinentens ekonomiska och demokratiska mirakel, är homosexualitet illegalt. Och fredspristagaren Ellen Johnson Sirleaf, hyllad president i Liberia, försvarade och motiverade tidigare i mars landets strafflagstiftning kring homosexualitet. Zimbabwe håller just nu på att skriva en ny konstitution, men inget tyder på att homosexuella kommer att inkluderas som skyddsvärd grupp i diskrimineringslagstiftningen (trots att premiärminister Morgan Tsvangirai (MDC-T) pläderat för det). Även i Sydafrika är de generella attityderna mot homosexualitet mycket negativa.

5. Har resan resulterat i produktion av artiklar, inslag eller böcker? Om Ja, beskriv.

En större artikel baserad på resans möten har publicerats: "Landet vid regnbågens slut", Sydsvenskan den 19 februari 2012.

6. Har resan resulterat i föreläsningar, där upplevelserna och information om det aktuella landets utvecklingssituation togs upp?

Hittills har jag inte föreläst om saken, men det kan mycket väl bli så. Sommaren 2010 föreläste jag på Malmö Museum på temat "Nyanser av The Struggle" under deras stora Mandelautställning, och jag arbetar aktivt för att utöka föreläsningsverksamheten.

Bilagor

10 kvitton

1 tidningsartikel (2 blad)